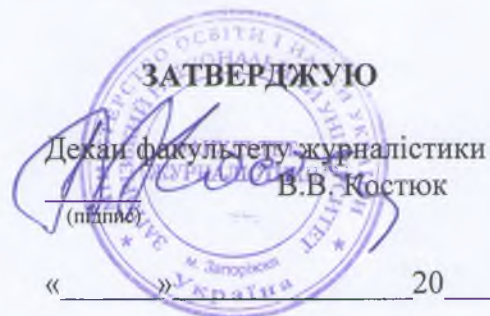

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ КОМУНІКАЦІЇ, РЕКЛАМИ І ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
спеціальності 061 «Журналістика»
освітньо-професійна програма «Журналістика»

Укладач Чернявська Л.В., канд.філол.наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри теорії комунікації,
реклами та зв'язків із громадськістю
Протокол № 1 від "25" серпня 2020 р.
Завідувач кафедри

_____ В.В.Березенко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики
Протокол № 1 від "28" серпня 2020 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

_____ Н.В.Романюк
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

9. Рекомендована література

Основна:

1. Генеза ідей і динаміка розвитку соціальних комунікацій. Київ, 2011. 311 с.
2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. Київ, 2010. 258 с.
3. Соколов А.В. Социальные коммуникации. Москва, 2003. 356 с.
4. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации. Санкт-Петербург, 2002. 459 с.
5. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность), авт.-сост. В. А. Ильганаева. Харків, 2009. 391 с
6. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз: навч. посібник. Львів, 2011. 288 с.
7. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку Київ, 2018. 370 с

Додаткова:

1. Бурдье П. Социология социального пространства. Санкт-Петербург, 2005. 288 с.
2. Ильганаева В. О. Теория социальных коммуникаций на шляху фундаменталізації медіазнання. Соціальні комунікації: результати досліджень. 2013. У 3-х т. Т. 1 Київ, 2014. С. 5–44.
3. Кацюк О. Культура як соціальна пам'ять. Політична наука в Україні: стан і перспективи: матеріали всеукраїнської наукової конференції (Львів, 10-11 травня 2007 року). Львів, 2008. С. 224-229.
4. Тоффлер Э. Третья волна. URL: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Toffler/Index.php
5. Чудновська-Кандиба І. Соціальні дискурси реклами: теоретичний аналіз. *Віче*. 2008. №4. URL: <http://www.viche.info/journal/854/>
7. Шульга М. Дискурсивні практики як умова ефективної соціальної комунікації *Комунікація. Збірка з питань соціальних комунікацій*. 2012. №2. С. 19-29.
8. Яремчук Л. Соціальна комунікація: становлення термінологічних засад галузі. Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства. Львів, 2013. С. 599-603.

Інформаційні ресурси:

1. Соціальні комунікації: конспект лекцій. URL: http://opu.ua/upload/files/hsf/dsia/konspekt_lek_CK.pdf
2. Пробуждение Маклюэна : документальный фильм (США)
URL: <http://filmix.net/dokumentaleny/30193-probuzhdenie-maklyuena-mcluhans-wake-2002.html>
3. Різун В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Nacherky_do_metodologiyi.pdf
4. Різун В. До постановки наукової проблеми про особливий статус медіакомунікацій (масового спілкування) в системі соціальних комунікацій. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Do_postanovky_problemy.pdf
5. Різун В. Соціальнокомунікаційний підхід у науці та галузі соціальної інженерії (фрагмент статті) URL: http://www.journalib.univ.kiev.ua/Socialniy_pidhid.pdf

Погоджено

з навчальним відділом

О.В. Микитас
« 31 » серпня 2020 р

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ КОМУНІКАЦІЇ, РЕКЛАМИ І ЗВ'ЯЗКІВ ІЗ ГРОМАДСЬКІСТЮ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету журналістики
В.В. Костюк
_____
(підпис)

«_____» _____ 20__

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістра
спеціальності **061 «Журналістика»**
освітньо-професійна програма **«Журналістика»**

Укладач Чернявська Л.В., канд. філол. наук, доцент

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри теорії комунікації,
реклами та зв'язків із громадськістю
Протокол № 1 від "27" серпня 2020 р.
Завідувач кафедри

_____
(підпис) **В.В. Березенко**
(ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики
Протокол № 1 від "29" серпня 2020 р.
Голова науково-методичної ради
факультету

_____
(підпис) **Н.В. Романюк**
(ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 0303 журналістика та інформація; 1801 специфічні категорії	нормативна	
Розділів – 2	Спеціальність 8.03030101 журналістика; 8.03030201 реклами; 8.03030202 зв'язки з громадськістю; 8.18010019 медіакомунікації	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150		1-й	1-й
		Лекції	
		20 год.	10 год.
		Практичні	
		20 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		110 год.	142 год.
		Вид підсумкового контролю: екзамен	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 3	Освітньо-професійна програма 8.03030101 журналістика; 8.03030201 реклами; 8.03030202 зв'язки з громадськістю; 8.18010019 медіакомунікації		
	Рівень вищої освіти: магістерський		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» є сформуванню навички комунікаційної діяльності в сучасних умовах інформаційного прискорення, інформаційного гешефту, інформаційно-психологічних спецоперацій та інформаційних воєн з урахуванням національних і глобальних викликів системи ЗМК, інтеграції традиційних і новаторських теоретико-методологічних підходів. Курс «Теорія та історія соціальних комунікацій» орієнтований на те, щоб дати студентам базові теоретичні знання й формувати практичні навички для оцінювання інформаційних властивостей під час пошуку, створення, збереження, поширення соціальної інформації.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Теорія та історія соціальних комунікацій» є:

- а) вивчити історію соціальної комунікації;
  - б) закріпити знання про моделі масових комунікацій та види журналістики;
  - в) навчитися опрацьовувати соціальну проблематику ЗМІ;
  - г) навчитися вести професійну діяльність в межах правового поля і законодавчого забезпечення функціонування інформації в суспільстві;
  - д) фахово опрацьовувати інформацію з метою її соціалізації
- У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- історію і тенденції розвитку соціальних комунікацій;
- основні визначення та концепції функціонування соціальних комунікацій;
- умови перетворення комунікації на масову і соціальну комунікацію;
- відомі теорії та моделі масової комунікації та інформації;
- специфіку преси, радіо і телебачення як засобів масової комунікації;
- типи, види, форми і моделі комунікації;
- особливості реклами як моделі, виду і каналу комунікації;
- джерела виникнення і розвитку міжособистісної спеціалізованої і масової комунікації;
- функції масової комунікації;
- теоретичні основи виробництва, мультиплікації, розповсюдження, прийому, розпізнавання та використання інформації;
- способи передачі інформації в комунікаційному процесі;
- методи збору і розповсюдження інформації; загальні характеристики аудиторії ЗМІ;
- особливості, типи і види інформаційних процесів;

вміти:

- обґрунтувати сутність, завдання і функції соціальної комунікації;
- включати в комунікаційні системи механізм зворотного зв'язку;
- формувати і структурувати моделі масової комунікації;
- виокремлювати роль соціологічних домінант в масовій комунікації;
- вміти моделювати соціальні системи, формувати моделі масової комунікації та організовувати їх функціонування;
- передавати і приймати інформацію в процесі здійснення різних комунікацій; вибрати оптимальний канал комунікації, організовувати комунікацію, підтримувати її процес, спілкуватися в горизонтальних і вертикальних структурах;
- встановлювати відповідність інформаційної діяльності згідно з законами України; збирати, опрацьовувати й поширювати інформацію в межах чинного законодавства;
- аналізувати журналістські матеріали на відповідність професійним стандартам;
- критично мислити;
- давати експертні оцінки соціальним комунікаціям сучасної України.

У результаті вивчення дисципліни студенти набудуть таких

компетентностей:

- на практиці застосовувати набуті теоретичні знання;
- правильно визначати наукові підходи щодо визначення предметної та об'єктної сфер науки про соціальні комунікації;
- застосовувати сучасні наукові розробки та концепції при аналізі соціально-комунікаційних процесів;

- використовувати основні положення теорії та методології соціальних комунікацій при написанні наукових робіт.

Міждисциплінарні зв'язки. «Теорія та історія соціальних комунікацій» – нормативна дисципліна, яка сприяє систематизації історичних передумов і теоретико-методологічних засад та прикладному застосуванню в мас-медіа та соціальній комунікації. Вона має зв'язки з навчальними дисциплінами «Теорія масової комунікації», «Теорія масової інформації», «Масова комунікація та інформація: історія, теорія, практика», «Теорія світової культури» та ін.

Для засвоєння цього курсу студенти повинні вивчити низку навчальних дисципліни («Теорія масової комунікації», «Теорія масової інформації», «Теорія і практика журналістики», «Основи соціальної інформатики», «Зарубіжна преса», «Теорія та історія культури» та ін.), які створюють фундамент для розуміння специфіки діяльності мас-медіа, принципів та функцій журналістики, типів, видів і особливостей масово-інформаційної діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Соціальні комунікації як об'єкт дослідження

Тема 1. Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»

Соціальні комунікації як наука. Особливості виникнення й розвитку соціальних комунікацій. Теорії і методи соціальної комунікації. Масова комунікація як соціальне явище. Підходи до розуміння сутності масової інформації. Розвиток сучасних теорій комунікації.

Тема 2. Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості

Теорії символічного інтеракціонізму, бігевіоризму, теоретичної соціології, «істинної» та «помилкової» комунікації. Культурна комунікація. Рекламна комунікація. Раціоналістський та ірраціоналістський підхід у вивченні комунікації. Метод аналізу соціальних мереж. Концепції технологічного детермінізму. Теорія інформаційного суспільства. Етнологія комунікації. Класична позитивістська методологія суб'єктно-об'єктних диспозицій. Некласична методологія. Когнітивна модель. Теорія мовних (комунікативних) актів. Базові складові соціальних комунікацій.

Тема 3. Структура поняття «соціальна комунікація»

Повсякденне та наукове розуміння комунікації. Зміст і співвідношення понять «комунікація», «соціальна комунікація», «масова комунікація».

Проблема смислу в теорії комунікації. Проблема розуміння повідомлення. Соціальний простір і соціальний час.

Тема 4. Комунікаційна діяльність та спілкування

Комунікаційні дії та їхні форми. Види комунікаційної діяльності: Мікрокомунікація, міді комунікація, макрокомунікація - у їхніх різновидах. Співпраця та конфлікти в комунікаційній діяльності. Спілкування як соціально-психологічна та комунікаційна категорія. Співвідношення понять «спілкування» та «комунікація». Ігри та псевдоігри як різновиди комунікаційних дій. Правді і брехні в комунікаційній діяльності.

Тема 5. Соціальна пам'ять

Види пам'яті та мнемічні дії. Інформаційна модель індивідуальної пам'яті за Р.Аткінсоном). Групова соціальна пам'ять. Структура соціальної пам'яті суспільства. Суперечності сучасного пізнання на сучасному етапі.

Розділ 2. Еволюція соціально-комунікаційних систем

Тема 6. Комунікаційні канали

Різновиди комунікаційних каналів. Усна комунікація: схема, функції природної мови та мовлення, комунікаційні бар'єри, проект штучної мови есперанто. Документ у системі соціальних комунікацій: інститут документної комунікації, документні канали; системи документної комунікації у ХХ ст., функції, комунікаційні бар'єри, цензура як знаряддя комунікаційного насильства. Електронна комунікація. Древо комунікаційних каналів

Тема 7. Еволюція соціальних комунікацій

Хронологія суспільних комунікаційних систем. Археокультурна словесність. Палеокультурна книжність. Мануфактурна неокультурна книжність. Індустріальна неокультурна книжність. Мультимедійна комунікаційна культура.

Тема 8. Генеза теорій і концепцій свободи слова

Ідейно-теоретичні концепції свободи преси (абсолютної свободи – Дж.Мільтон, державного контролю – Платон, Т.Гобс, Дж.Лок, авторитарні – Ж.-Ж.Руссо, Г.Гегель, ліберальні – Д.Юм, Дж.Ераскін, Дж.Стюарт Міль, соціальні – В.Вейтлінг, К.Маркс, Ф.Енгельс, В.Ленін)

Тема 9 Прикладні соціально-комунікативні теорії

Теорія соціального навчання. Теорія культивування. Теорії соціалізації. Теорія використання і задоволення. Теорія «нав'язування порядку денного». Когнітивна (конструктивістська) теорія. Мотиваційні теорії рівноваги і мотиваційні теорії задоволення потреб. Теорія структурного балансу (ФріцГайдер). Психоаналітичні теорії (теорія когнітивного дисонансу, теорія конгруентності та ін.). Теорія «управління враженням» (ЕрвінГоффман та КенетБерк). Мотиваційна теорія (Абрагам Маслоу). Теорія дзеркального «Я» (Чарльз Кулі). Теорія розвитку пізнання (Жан Піаже). Теорія морального розвитку (Лоренц Колберг). Психоаналітичні теорії (Зігмунд Фрейд, ЕрікЕріксон). Теорія динамічних смислових систем індивідуальної свідомості (Олександр Асмолов).

Тема 10. Когнітивні теорії і концепт журналістики

Головна ідея когнітивних теорій. Розумові складові-когніції. Головні напрями когнітивізму. «Теорія поля» К.Левіна. Феноменологічний метод

Закон Кьолера. Когнітивна відповідність. Теорії когнітивної відповідності (Ф.Гайдер, Т.Ньюком,Л.Фестінгер, Ч.Осгуд, П.Таненбаум, Р.Абельсон, М.Розенберг). Теорії С.Аша, Д.Креча та Р.Крачфілда.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	пр.	сам. роб.		л	пр.	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Розділ 1. Соціальні комунікації як об'єкт дослідження								
Тема 1. Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»		2	2			2		12
Тема 2. Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості		2	2			2		18
Тема 3. Структура поняття «соціальна комунікація»		2	2	8			2	15
Тема 4. Комунікаційна діяльність та спілкування		2	2	8		2		15
Тема 5. Соціальна пам'ять		2	2	12			2	12
Разом за розділом 1		10	10	38		6	4	72
Розділ 2. Еволюція соціально-комунікаційних систем								
Тема 6. Комунікаційні канали		2	2	12		2		15
Тема 7. Еволюція соціальних комунікацій		2	2	18			2	15
Тема 8 . Генеза теорій і концепцій свободи слова		2	2	18			2	15
Тема 9. Прикладні соціально-комунікативні теорії		2	2	17		2		15
Тема 10. Когнітивні теорії і концепт журналістики		2	2	18				10
Разом за розділом 2		10	10	72		4	4	70
Усього годин		40	40	110		10	8	142

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»	2
2	Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості	2
3	Структура поняття «соціальна комунікація»	2
4	Комунікаційна діяльність та спілкування	2
5	Соціальна пам'ять	2
6	Комунікаційні канали	2
7	Еволюція соціальних комунікацій	2
8	Генеza теорій і концепцій свободи слова	2
9	Прикладні соціально-комунікативні теорії	2
10	Когнітивні теорії і концепт журналістики	2
Разом		20

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до курсу «Теорія та історія соціальних комунікацій»	2
2	Соціальна комунікація. Термінологічні і теоретичні особливості	2
3	Структура поняття «соціальна комунікація»	2
4	Комунікаційна діяльність та спілкування	2
5	Соціальна пам'ять	2
6	Комунікаційні канали	2
7	Еволюція соціальних комунікацій	2
8	Генеza теорій і концепцій свободи слова	2
9	Прикладні соціально-комунікативні теорії	2
10	Когнітивні теорії і концепт журналістики	2
Разом		20

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Структура поняття «соціальна комунікація»	8
2	Комунікаційна діяльність та спілкування	8
3	Соціальна пам'ять	12
4	Комунікаційні канали	12
5	Еволюція соціальних комунікацій	18
6	Генеza теорій і концепцій свободи слова	18
7	Прикладні соціально-комунікативні теорії	17
8	Когнітивні теорії і концепт журналістики	18
Разом		110

Індивідуальне практичне завдання

Не заплановано

8. Види контролю і система накопичення балів

Контроль навчальної діяльності здійснюється за допомогою системи оцінювання за 100-бальною шкалою, за результатами поточного і підсумкового контролю.

Співвідношення між поточним і підсумковим контролем у загальній оцінці навчальної діяльності студента з дисципліни становить 60:40:

- максимальна кількість балів за результатами поточного контролю – 60;

- максимальна кількість балів за підсумковий контроль (екзамен) – 40.

Студент допускається до підсумкового контролю за умови набору не менше 35 балів із 60 поточних.

Атестація складається із:

1. Підготовка і участь у обговореннях питань до практичних занять - 20 балів протягом вивчення курсу.

2. Участь у творчих практичних завданнях 24 бали за розділ.

3. Контрольне тестування за результатами вивчення теоретичного матеріалу Розділу 1 – 8 балів.

4. Контрольне тестування за результатами вивчення теоретичного матеріалу Розділу 2 – 8 балів.

Екзаменаційна оцінка складається із тестування, яке максимально оцінюється у 20 балів, ще 20 балів студенти можуть отримати під час екзамену: 8 балів за висвітлення теоретичного питання і 12 балів за виконання практичного завдання, в межах якого студенти мають продемонструвати навички самостійного виконання завдань.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

9. Рекомендована література

Основна:

1. Генеза ідей і динаміка розвитку соціальних комунікацій. Київ, 2011. 311 с.
2. Іванов В. Основні теорії масової комунікації і журналістики. Київ, 2010. 258 с.
3. Соколов А.В. Социальные коммуникации. Москва, 2003. 356 с.
4. Соколов А. В. Общая теория социальной коммуникации. Санкт-Петербург, 2002. 459 с.
5. Социальные коммуникации (теория, методология, деятельность), авт.-сост. В. А. Ильганаева. Харків, 2009. 391 с
6. Холод О. Соціальні комунікації: соціо- і психолінгвістичний аналіз: навч. посібник. Львів, 2011. 288 с.
7. Холод О. Соціальні комунікації: тенденції розвитку Київ, 2018. 370 с

Додаткова:

1. Бурдые П. Социология социального пространства. Санкт-Петербург, 2005. 288 с.
2. Ильганаева В. О. Теория социальных коммуникаций на шляху фундаменталізації медіазнання .Соціальні комунікації: результати досліджень. 2013. У 3-х т. Т. 1 Київ, 2014. С. 5–44.
3. Кацюк О. Культура як соціальна пам'ять. Політична наука в Україні: стан і перспективи: матеріали всеукраїнської наукової конференції (Львів, 10-11 травня 2007 року). Львів, 2008. С. 224-229.
4. Тоффлер Э. Третья волна. URL: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Toffler/Index.php
5. Чудновська-Кандиба І. Соціальні дискурси реклами: теоретичний аналіз. *Віче*. 2008. №4. URL: <http://www.viche.info/journal/854/>
7. Шульга М. Дискурсивні практики як умова ефективної соціальної комунікації *Комунікація. Збірка з питань соціальних комунікацій*. 2012. №2. С. 19-29.
8. Яремчук Л. Соціальна комунікація: становлення термінологічних засад галузі. Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства. Львів, 2013. С. 599-603.

Інформаційні ресурси:

1. Соціальні комунікації: конспект лекцій. URL: http://opu.ua/upload/files/hsf/dsia/konspekt_lek_CK.pdf
2. Пробуждение Маклюэна : документальный фильм (США)
URL:<http://filmix.net/dokumentalenyje/30193-probuzhdenie-maklyuena-mcluhans-wake-2002.html>
3. Різун В. Начерки до методології досліджень соціальних комунікацій. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Nacherky_do_metodologiyi.pdf
4. Різун В. До постановки наукової проблеми про особливий статус медіакомунікацій (масового спілкування) в системі соціальних комунікацій. URL: http://journalib.univ.kiev.ua/Do_postanovky_problemy.pdf
5. Різун В. Соціальнокомунікаційний підхід у науці та галузі соціальної інженерії (фрагмент статті) URL: http://www.journalib.univ.kiev.ua/Socialniy_pidhid.pdf

Погоджено

з навчальним відділом

« _____ » _____